

“No serveix de res multar o trossejar les tecnològiques”

Entrevista

Piergiorgio M. Sandri

“ Fiona Scott Morton, professora Theodore Nierenberg d'Economia de la Yale School of Management, és una de les estudioses nord-americanes més importants sobre la competència. Ha estat ponent de la lliçó que aquesta setmana ha obert el curs acadèmic de la facultat d'Economia i Empresa de la UPF.

Per què cal regular específicament l'economia digital? Amb les lleis actuals no n'hi ha prou?

El repte és gestionar la nova economia perquè el capitalisme funcioni per als consumidors. Això inclou el digital, però també tots aquests nous serveis que tenen un cost alt fix i baixos costos marginals, com els mitjans de comunicació, les finances i els productes farmacèutics. Productes en què la innovació és important. Però és difícil aplicar el dret de la competència quan els productes són molt plàstics i poden canviar el que ofereixen molt ràpidament. O quan hi ha forts efectes de xarxa perquè aquests creen grans barres d'entrada i molt poder de mercat a les empreses que ja són a dins.

En tecnologia, unes quantes companyies s'emporten tot el benefici.

Tradicionalment hem posat preus d'accés a alguns sectors, com a les telecomunicacions. Per exemple, fa anys entrava un cable a casa meua, era un monopoli natural i hi havia proveïdors que volien accedir-hi. Hi va haver debat: els deixem tenir-l'hi de franc? Triem un preu d'accés? Quin és el cost de mantenir aquest cable i de mantenir-l'hi? Avui tenim tota una branca de reguladors que s'ocupen d'aquesta mena de coses. Ara hem de començar a fer el mateix per a la interfície de programació d'aplicacions. Què passarà amb la internet de les coses?

Què passarà...?

Suposem que compro una nevera i que té un sistema operatiu Android. Puc fer servir la compra d'aliments d'Amazon amb la meua nevera? O he d'utilitzar alguna cosa com Google Food Shopping

“Si et limites a posar multes no n'hi ha prou: les firmes han de deixar de fer el que feien”

amb la meua nevera? O hi hauria d'haver un conjunt universal de comandaments perquè el servei d'Amazon pugui parlar amb la meua nevera?

S'haurien de trossejar aquestes companyies perquè no tingessin tant poder?

Si et venem el motor de cerca de Google ara series el motor de cerca del monopoli. De què serviria això? Suposem una cosa més realista, com que a Google no se li per-

recerca de Google ha de ser el motor de cerca exclusiu. D'aquesta manera, Alphabet es queda la meitat dels ingressos també per les recerques d'Apple, que ascendeixen a 12.000 milions de dòlars.

Ja hi ha hagut alguna actuació contra les tecnològiques, oi?

Hi va haver una intervenció gràcies a l'aplicació de la directiva de competència a Europa, però l'actuació és molt lenta, molt molt lenta. I els remeis disponibles són

usuaris estan junts: són a Facebook i fan servir el motor de cerca dominant. És molt difícil trencar això.

Però la directiva europea no va cap a la bona direcció?

El reglament està introduït a Europa i entrarà en vigor al gener. Les empreses l'han de complir. El que serà difícil és aconseguir dades perquè el regulador estigui prou informat com per poder avaluar. Per exemple, una de les nor-

tituts d'una altra firma del sector. Per exemple, el projecte de telèfon Amazon Fire no es va acabar mai perquè no hi havia aplicacions per a ell. Si hi hagués una nova App Store que oferís productes a altres empreses es podrien crear altres sistemes operatius.

Segons la seva opinió, el consumidor està desprotegit?

Quan la plataforma pot descobrir, a través de les dades, que has trencat amb el teu nòvio i després vol vendre't maquillatge o gelats per evitar que et deprimeixis, o pot esbrinar que tens una addicció al joc i enviar-te anuncis d'apostes... Són coses que passen. Per això cal intervenir-hi.

Hi ha problemes de competència a les xarxes socials?

Les xarxes socials no són totes al mateix mercat, no són totes reemplaçables. Jo només formo part d'una plataforma, Twitter. I Elon Musk va dir algunes coses inquietants la setmana passada, i molts economistes i advocats del meu sector es van preguntar: hauríem de deixar Twitter? No ens n'anirem a Facebook, que serveix per compartir les fotos de les teves vacances. Tampoc no anirem a YouTube, perquè allà no hi tens converses antimonopoli, ni a TikTok. Podríem provar LinkedIn, però allà tothom hi està buscant feina, per tant, no crec que funcioni. La

XAVIER CERVERA

Fiona Scott Morton

Professora d'Economia de la Yale School of Management (EUA)

És una de les expertes més importants als EUA pel que fa a la qüestió de la competència; segons ella, cal regular les 'big tech' en lloc de sancionar-les

met tenir un motor de cerca. Sempre en podrien construir un altre i vendre'l a algú. Per exemple, a Oracle, per dir alguna cosa. I el monopoli continua. Així doncs, volem pensar en alguna cosa més. Com aconseguim que hi hagi més competidors en les recerques? Com reduïm les barreres d'entrada i de recerca? Una cosa que es podria fer és evitar que Google compri posicions exclusives per defecte als telèfons d'Apple i als seus propis telèfons Android. Avui si ets un fabricant d'un telèfon Android, a canvi del software, has de posar totes les aplicacions de Google a la primera pàgina i la

majoritàriament un càstig. “Has violat la llei, ara t'hem trobat. I tens una multa”. Però això no ens ajuda a aconseguir la competència, perquè has de deixar de fer el que vas fer. A més, ara s'ha creat un efecte de xarxa en què tots els

“No es tracta d'atacar les empreses: si hi ha més competència, hi ha més innovació i més beneficis per a tothom”

mes és que la recerca no pot ser esbiaixada. Com ho saps, si ets el regulador? Com ho pots comprovar? Has d'entendre l'algorisme i fer algunes proves. Aquesta serà la part més difícil.

Què proposa?

Per exemple, estaria bé que el desenvolupador d'aplicacions no hagués d'utilitzar només l'App Store d'Apple, sinó que pogués escollir entre diferents botigues d'aplicacions amb diferents preus i polítiques. No només es donaria a aquestes empreses varietat d'opcions per entrar-hi, sinó que amb el temps, algunes es podrien convertir en reemplaçaments o subs-

“Cada xarxa social té una funció diferent i moltes no són substituïbles, hi ha més varietat”

qüestió és que quan et preguntes si hi ha un substitut que em permeti fer el mateix, en aquest cas et trobes que aquestes plataformes són força diferents.

Als EUA, com està la situació?

No tenim res equivalent a la directiva europea. Hi ha algunes propostes de llei que tenen un suport substancial entre els demòcrates i fins i tot entre els republicans. Però, per descomptat, les plataformes no volen aquestes lleis, per la qual cosa hi estan pressionant força en contra. Molts senadors procedeixen d'estats com Tennessee, on hi ha empreses, però que no són seus de tecnològiques, que són a Califòrnia i Washington. Però tenim tanta agitació als Estats Units en aquest moment sobre si serem una democràcia.. I coses semblants... No sé si és possible.

Però regular va en contra d'empreses que creen prosperitat i llocs de treball.

Al revés: hi ha tota una literatura econòmica que defensa exactament aquest argument. Si hi ha competició, llavors hi ha innovació. Miri el sector dels automòbils, quantes ofertes hi ha dels fabricants: “Deixi que li ofereixi un cotxe que consumeixi menys gasolina”, o “deixi que li vengui un cotxe elèctric que no consumeixi gasolina...”. Quan podem entendre quina és la qualitat i enfrontar-la i veure-la, llavors aconseguim avançar.